

Доктор Ноу

Право на відпочинок мають усі, навіть англійці. Секретні агенти — не виняток. У Секретній службі вважають патріотичним відпочивати в межах імперії, добре що заморських територій у неї доста. Із чим у нас асоціюється Ямайка? Звісно — з ромом, Бобом Марлі та дівчатами в бікіні. Хоча у 1958-му — році написання «Доктора Ноу» у Флемінга був лише ром. Боб Марлі ще хуліганив у середній школі, а дівчата взагалі плавали голяка... У таких «нелюдських» умовах доводиться відпочивати Джеймсу Бонду. І чим далі, тим більше його відпочинок починає нагадувати пригоди Геракла. Різниця в тому, що міфологічний герой здійснював один подвиг на рік, а потім довгенько відхекувався, а невтомимому Бондові доводиться робити це підряд, щоби вкластися у стислий термін відпустки на морі. Ось там Бонд змушений проходити вогонь та оцинковані труби, метелити розлючених гарпій та позбавляти зору лернейську гідру, яка тут виступає в подібні морського чудовиська. А заразом врятовувати дівчину від дракона і занурювати доброго дохтора по шию в гуано — і це вам не генеральна чистка Авгієвих стаєнь... Узагалі, «Доктор Ноу» — справжній панегірик лайну. І тепер читач зможе розумітися в ньому не гірше кваліфікованого асенізатора. Одним словом, неабияка відпусточка видалася.... А. А.

ІЄН ФЛЕМІНГ

ДОКТОР НОУ

ДЖЕЙМС БОНД

© Видавництво "НК-Богдан"

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-7807-8

IAN FLEMING PUBLICATIONS LIMITED

ДОКТОР НОУ

DOCTOR NO © Ian Fleming Publications Limited, 1958

The moral rights of the author have been asserted

Права автора захищені.

«JAMES BOND» і «007» є зареєстрованими торговими марками компанії «Danjaq LLC» і використовуються згідно із ліцензією від «Ian Fleming Publications Limited».

Всі права захищені.

«Ian Fleming» логотип і «Ian Fleming signature» є зареєстрованими торговими марками компанії «The Ian Fleming Estate» і використовуються згідно із ліцензією від «Ian Fleming Publications Ltd».

Право на відпочинок мають усі, навіть англійці. Секретні агенти — не виняток. У Секретній службі вважають патріотичним відпочивати в межах імперії, добре, що заморських територій у неї доста.

Із чим у нас асоціюється Ямайка? Звісно — з ромом, Бобом Марлі та дівчатами в бікіні. Хоча у 1958-му — році написання «Доктора Ноу» у Флемінга був лише ром. Боб Марлі ще хуліганив у середній школі, а дівчата взагалі

плавали голяка...

У таких «нелюдських» умовах доводиться відпочивати Джеймсу Бонду. І чим далі, тим більше його відпочинок починає нагадувати пригоди Геракла. Різниця в тому, що міфологічний герой здійснював один подвиг на рік, а потім довгенько відхекувався, а невтомимому Бондові доводиться робити це підряд, щоби вкластися у стислий

термін відпустки на морі.

Ось там Бонд змушений проходити вогонь та оцинковані труби, метелити розлючених гарпій та позбавляти зору лернейську гідру, яка тут виступає в подібні морського чудовиська. А заразом врятовувати дівчину від дракона і занурювати доброго дохтора по шию в гуано — і це

вам

не генеральна чистка авгієвих стаєнь...

Узагалі, «Доктор Ноу» — справжній панегірик лайну. І тепер читач зможе розумітися в ньому не гірше кваліфікованого асенізатора.

Одним словом, неабияка відпусточка видалася...

А. А.

ЧУЮ ВАС ЧІТКО ТА ЗРОЗУМІЛО

Точно о шостій останній сонячний промінь пофарбував жовтим схили Блакитних гір¹, хвиля пурпурових тіней оповила Річмонд-роуд, немов даючи сигнал цикадам та деревним жабам у доглянутих садочках дзеленчати і квакати.

Окрім безперервного стрекотіння комах на задньому плані, жодних інших звуків на широкій порожній вулиці не було. Заможні власники великих маєтків — менеджери банків, директори компаній та держслужбовці вищої ланки — перебували вдома з п'ятої вечора і розповідали домашнім, як минув день, або приймали душ та перевдягалися. За пів години вулиця знов оживе, настане час коктейлів, але зараз ця престижна півмиля «Дороги багатіїв», як її називали проміж собою торговці з Кінгстона, була поки що порожніми підмостками, над якими витав рясний аромат нічного жасмину.

Річмонд-роуд — найшикарніша транспортна магістраль на Ямайці. Це місцева нью-йоркська Парк-авеню², лондонський Кенсінгтон Палас-Гарденз³ чи паризька Авеню д'Йена⁴. Тут у великих старомодних маєтках на ділянках площею акр чи два з ідеально підстриженими газонами і вишуканими рослинами та квітами з Ботанічного саду Хоупа⁵ мешкає «вищий світ» Ямайки. Ця довга, пряма, затишна й тіняста вулиця віддалена від розпеченого, вульгарного людського мурашника Кінгстона, в якому мешканці «Дороги багатіїв» не гребують заробляти гроші, а з іншого краю дорога межує з територією Кінгз-хаус, де проживає з родиною губернатор і головнокомандувач Ямайки. Жодна інша дорога Ямайки не закінчується краще, ніж ця.

На східному краю початку дороги, за адресою Річмонд-роуд № 1 стоїть капітальна двоповерхова споруда зі широкими, пофарбованими в білий колір верандами, що з усіх боків облягають будинок. Від дороги через широку галявину з тенісними кортами по обидва боки до входу з колонами веде посипана гравієм доріжка. Саме в цей час,

проте, як і будь-якого іншого вечора, запрацювали автоматичні розбризкувачі. Цей маєток — Королівський клуб — був меккою кінгстонської еліти, де впродовж останніх п'ятдесяти років збиралися вершки суспільства, які хвастали, що жодне рішення на острові не приймають без їхньої згоди.

На сучасній Ямайці таким островкам влади залишилося недовго існувати. Одного дня в Королівському клубі поб'ють вікна, а може, навіть сплять його вщент, а поки що це найкраще на субтропічному острові місце з першокласним сервісом, вишколеним персоналом та вишуканою кухнею і розкішним винним погребом. Та що там казати, це місце — найкраще в Карибському басейні. Цієї пори, як зазвичай і в усі інші дні, на дорозі біля клубу були припарковані чотири автомобілі. Вони належали завзятим любителям бриджу, які грали по-великому і пунктуально збирались о п'ятій, щоб посидіти за гральним столом до опівночі. За ними можна було звіряти годинник. Автомобілі належали — у тому порядку, в якому вони стояли біля бордюру — бригадному генералові⁶ сил оборони Карибського регіону, провідному кінгстонському адвокату з кримінальних справ та професорові математики університету Кінгстона. Останнім у ряду стояв чорний «санбім-альпіна⁷» командера Королівського флоту у відставці Джона Стренгвейза, а також за сумісництвом регіонального контролюючого директора для Карибського регіону, або, простіше кажучи, місцевого представника британської Секретної служби.

Незадовго до чверті на сьому тишу Річмонд-роуд було порушено. Троє сліпих жебраків вийшли з-за рогу перехрестя і повільно рушили тротуаром у напрямку машин біля клубу. Всі здоровані були кеграми — неграми з домішком китайської крові — вони йшли один за одним, тримаючись за плече попереднього, хитали головами в такт ходьби та постукували білими паличками по бордюру. Перший чоловік у синіх окулярах, який, здається, бачив краще за інших, тримав у правій руці бляшану карнавку, в якій дзеленчало кілька монет; у лівій — тростину. Другий правою рукою тримався за плече першого, а третій — за плече другого. Їхні очі були заплющені. Трійця вдягнута у лахміття, на головах — брудні зношені бейсбольні кепки з довгими козирками. Усі мовчки сунули тінистим тротуаром у напрямку машин і

не видавали жодного звуку, якщо не враховувати ледь чутного постукування паличок.

Така трійка жебраків виглядала б цілком природно у Кінгстоні, де на вулицях багато калічних, але в заможному кварталі на порожній Річмонд-роуд вони привертали увагу. Дивно й те, що всі були напівкитайцями-напівнеграми. Таке змішання трапляється нечасто.

Цієї хвилини в гральній кімнаті над зеленим сукном столу простягнулася засмагла рука й збрала чотири карти. З тихим шелестінням взятка приєдналася до інших.

— Сто очок додатково та дев'яносто під ризкою, — мовив Стренгвейз, поглянув на годинник і підвівся. — Повернуся за двадцять хвилин. Твоя роздача, Білле. Замов випити. Для мене — як зазвичай. І не надумайте без мене підтасувати карти. Я такі речі за версту чую.

Біл Темплар, бригадний генерал, розсміявся. Він натиснув кнопку дзвінка зі свого боку столу і згріб карти до купи. — Поквапся, чорт забирай! Негоже кидати карти, коли твій партнер виграє.

Стренгвейз був уже на півдорозі до дверей. Партнери по бриджі покірно розслабились у своїх кріслах. Підійшов офіціант, вони замовили напої для себе та віскі зі содовою для Стренгвейза.

Така сама ситуація повторювалася щодня о чверть на сьому, приблизно в середині другого робера, і це не могло не дратувати. Точнісінько у цей час, навіть посередині партії, Стренгвейз підскакував і їхав до свого «офісу» «зробити дзвінок». Це страшенно дошкуляло. Але Стренгвейз був незамінною частиною компанії, тому доводилося терпіти. Він ніколи не пояснював, що то були за «дзвінки», проте ніхто й не питав. Робота у Стренгвейза була секретом, а яка саме — ніхто не уточнював. Він рідко затримувався більше ніж на двадцять хвилин, і майже ритуалом стало те, що Стренгвейз оплачував напої під час змушеного простою у грі.

Офіціант приніс коктейлі, й чоловіки заговорили про скачки.

Насправді для Стренгвейза це був найважливіший момент усього дня — час радіоконтакту з потужним передавачем, установленим на даху будівлі в Ридженс-парку — штаб-квартири Секретної служби. Щодня о вісімнадцятій тридцять за місцевим часом, якщо напередодні він не попередив, що не буде на зв'язку, бо їде у справах на інший острів своєї території, або, наприклад, серйозно захворів, Стренгвейз

передавав щоденний звіт і отримував накази. У разі невиходу на зв'язок о шостій тридцять передачу повторювали по так званому «синьому» виклику о сьомій і ще раз, по «червоному», — о сьомій тридцять. Якщо передавач не відповідав тричі, це в Лондоні розцінювали як сигнал тривоги, і Третій відділ, до якого був приписаний Стренгвейз, запускав процедуру альтернативного пошуку резидента та з'ясування причини його радіомовчання.

Навіть «синій» сигнал розцінювали щодо агента як поганий показник, принаймні до пояснення беззаперечної поважної причини. Лондонський радіообмін діяв за надзвичайно щільним графіком, і будь-який повторний виклик становив небезпечну перешкоду. Варто зазначити, що Стренгвейз ніколи не принижував себе навіть «синім» сигналом, не кажучи про «червоний», і був упевнений, що ніколи до них обох не опуститься. Отже, щовечора точно о чверть на сьому він залишав Королівський клуб, сідав у машину і за десять хвилин доїжджав до свого гарнесенького бунгало біля обніжжя Блакитних гір, звідки відкривався фантастичний вид на Кінгстонський порт. Рівно о шостій двадцять п'ять Стренгвейз проходив коридором до кабінету в задній частині будинку і зачиняв двері. Міс Трублад, яка виконувала функції секретарки, а насправді була його заступником і старшим офіцером «Ренів»⁸ у минулому, вже сиділа в навушниках перед циферблатами передавача, вмонтованого у шафу для документів. На зв'язок вона виходила, відстукуючи позивний WXN на частоті чотирнадцять мегагерц. На її акуратних колінах лежав блокнот для стенографування. Стренгвейз займав місце поруч, брав другу пару навушників і точно о шостій двадцять вісім змінював міс Трублад та чекав на несподівану паузу посеред завантаженого ефіру, що означає: штаб-квартира в Лондоні готова до прийому.

Процедура була залізною, і Стренгвейз ніколи її не порушував. На жаль, жорсткі рамки поведінки можуть стати смертельно небезпечними, якщо про них дізнається ворог.

Стренгвейз — високий чоловік з чорною пов'язкою на правому оці та орлиним носом, схожим на ніс есмінця, — рвучко перетнув оздоблений панелями з червоного дерева вестибюль Королівського клубу, штовхнув легкі протимоскітні вхідні двері та збіг сходами на доріжку.

Він не думав про щось особливе, а просто насолоджувався чистим свіжим вечірнім повітрям і обдумував у щойно завершеній партії прорізку, яка дала йому три додаткові піки. Звісно, була ще справа — загадкова й заплутана, — яку М. мимохідь підкинув йому два тижні тому. Все йшло добре. Чисто випадково йому вдалося знайти вихід на китайську спільноту. Деякі дивні аспекти виплили на світ Божий — поки що тільки в загальних рисах, нічого конкретного. Стренгвейз пройшов доріжкою на Річмонд-роуд, роздумуючи, а чи не наштовхнувся він тут на дещо дуже дивне.

Стренгвейз стелав плечима. Звісно, простого рішення не буде, як ніколи не бувало і раніше. Найімовірніше, знайдеться просте пояснення, а все інше доведеться списати на гарячковість уяви та природну істеричність китайців.

Інша частина мозку Стренгвейза запримітила трьох кульгаючих сліпих, що прямували тротуаром у напрямку до нього приблизно футів за двадцять. Він підрахував: порівняється з ними саме тоді, коли дійде до автомобіля. Відчуваючи ніяковість за те, що він, на відміну від них, здоровий, Стренгвейз поліз у кишеню за монетами, перебрав кілька, переконався, що це флорин, а не пенні, й витягнув його. Порівнявся зі жебраками — як дивно, що вони всі кегри! Рука Стренгвейза піднялася, монета бренькнула в бляшанку.

— Благословить вас Господь, містере, — мовив перший.

— Благослови, Господи, — луною підхопили двоє інших.

Ключі від машини Стренгвейз тримав у руці. Відзначив про себе, як тростини припинили стукати і на мить запала тиша. Але реагувати було запізно.

Коли англієць оминув останнього жебрака, вони всі синхронно повернулись і розступилися так, щоб випадково не опинитись у секторі стрільби сусіда. З надр лахміття витягнули револьвери з незграбними глушниками, завбільшки як сосиски. Відпрацьованими на тренуванні рухами вибрали три різних мішені на тілі Стренгвейза — у хребет між лопатками, у поперек, і в таз.

Три револьвери кашлянули одночасно. Стренгвейза відкинуло, немов якийсь велетень штурхнув його ногою. Він упав на тротуар, здійнявши хмаринку куряви, і залишився лежати абсолютно нерухомо.

Було сімнадцять хвилин на сьому. Заверещали шини, на перехрестя Річмонд-роуд вилетів пошарпаний катафалк із чорними мітелками пір'я по чотирьох кутах даху і рвонув до трійці на тротуарі. Кегри підхопили тіло Стренгвейза, і, тільки-но машина пригальмувала та розчинилися задні дверцята катафалка, закинули труп у труну з необроблених дощок, що стояла всередині, й заскочили самі. Труну накрили льодою, дверцята авто зачинили зсередини. Чоловіки зайняли місця на лавицях по боках від труни, неквапливо відклали вбік білі палички, натягнули поверх лахміття чорні вовняні сюртуки, скинули бейсбольні кепі, а замість них увінчали голови високими чорними циліндрами.

Водій, також негр-китаєць, нервово озирнувся через плече.

— Давай, чуваче, жми на газ! — крикнув найвищий з убивць і поглянув на циферблат годинника, що світився в темряві салону. Стрілки показували двадцять хвилин на сьому. Вклались у три хвилини. Усе триває за графіком.

Катафалк, махаючи пір'ям, велично розвернувся та поважно рушив до перехрестя, де повернув праворуч і зі швидкістю тридцять миль на годину шляхетно покотив асфальтованим шосе в напрямку гір — чорні плюмажі майоріли на знак скорботи по вантажу в своєму череві, котру доповнювали три плакальники, які сиділи довкола труни, випрямивши спини, із траурно схрещеними на грудях руками.

— WXN викликає WWW... WXN викликає WWW...

WXN... WXN... WXN...

Середній палець правої руки Мері Трублад м'яко натискав на ключ передавача. Вона поглянула на ліву руку. Шоста двадцять вісім. Стренгвейз запізнювався на хвилину. Мері Трублад посміхнулась, уявивши, як маленький відкритий «санбім» поспішає курною дорогою додому. За кілька секунд вона почує поспішні кроки, звук замка, який відчиняють, і шеф займе місце поруч. Напевне, він винувато посміхнеться і потягнеться за навушниками. «Вибач, Мері, клята машина не заводилась...» Або: «Чорт забирай, я думав, поліцейським відомий номер моєї машини. Зупинили мене посередині Хафвей-Трі, щоби перевірити документи!..» Мері Трублад зняла з гачка другу пару навушників і поклала їх на крісло поруч, щоб виграти йому хоча б пів секунди.

— WXN викликає WWW... WXN викликає WWW...

Мері прокрутила шкалу на пів поділки і продовжила викликати Лондон. Годинник показував шосту двадцять дев'ять. Мері почала хвилюватися. За кілька секунд Лондон вийде на зв'язок. Раптом її пропекла жахлива думка: що вона робитиме, якщо Стренгвейз не прибуде вчасно. Марно намагатись з'єднатися з Лондоном і видати себе за нього — марно й небезпечно. Служба безпеки моніторить усі радіограми від агентів. У них є апаратура, щоб визначити найдрібніші відмінності в письмі оператора, отже, вони відразу зрозуміють, що на ключі був зовсім не Стренгвейз. Одного разу Мері Трублад провели екскурсію верхнім поверхом штаб-квартири в Лондоні й показали ряди автоматів з тремтячими стрілками, які оцінювали кожне повідомлення, швидкість передачі кожного зашифрованого кластера сигналів, затримки при наборі певних літер. П'ять років тому, ще до того, як її скерували у карибську резидентуру, інспектор пояснив, як пролунає зумер і передачу буде автоматично перервано, якщо на ключі виявиться неправильний оператор. Такими були базові правила безпеки Секретної служби у разі, якщо радіоприймач потрапить до рук ворога.

А якщо агента захоплять і силою під страхом тортур змусять передати повідомлення, достатньо трішечки змінити письмо, щоб надати такий самий однозначний сигнал про провал, якби він повідомив про це вголос.

Ось воно! У навушниках пролунав чистий шум ефіру, що означало: Лондон готовий до прийому. Мері Трублад поглянула на годинник: пів на сьому. Кошмар! Але що це — кроки в коридорі. Слава Богу! За секунду він буде на місці. Треба його підстрахувати. Жінка відчайдушно прийняла рішення тримати канал відкритим.

— WWW викликає WXN... WWW викликає WXN... Ви чуєте нас?.. Чуєте нас? — сигнал з Лондона був чистим та потужним.

Кроки за дверима.

Мері спокійно і впевнено відстукала повідомлення: «Чую вас чітко та зрозуміло... Чую вас чітко та зрозуміло... Чую вас...»

Позаду пролунав вибух. Щось ударило її в коліно. Мері подивилася — то був дверний замок.

Жінка розвернулася у кріслі — в отворі дверей стояв чоловік. І зовсім не Стренгвейз. Мало не всю пройму одвірків займав величезний негр із жовтуватою шкірою та розкосими очима. В руці він тримав пістолет, ствол якого закінчувався товстим чорним циліндром.

Мері Трублад розкрила рота, щоб закричати.

Негр широко посміхнувся, потім обережно, неспішно підняв пістолет і тричі вистрелив жінці в ліву частину грудей.

Жінка повалилася убік, навушники сповзли з її золотистого волосся і впали на підлогу. В кімнаті пропищав і відразу вщух лондонський позивний. Зумер на панелі інспектора в далекому Лондоні просигналізував, що з WXN не все гаразд.

Убивця вийшов і за секунду повернувся до кабінету з коробкою із яскравим написом «PRESTO FIRE⁹» та великим мішком з-під цукру фірми «TATE & LYLE¹⁰». Поклавши коробку на підлогу, кегр підійшов до тіла жінки, натягнув мішок на голову і почав грубо запихати труп. Ноги не вмістилися. Він зігнув їх у колінах і таки заштовхнув усередину. Потім витягнув важкий мішок у коридор і повернувся до кабінету. В куті кімнати, як і сказали, стояв відчинений сейф, а шифрувальні книги — з кодами та позивними — лежали розгорнутими на столі, підготовлені для роботи з Лондоном. Кегр згріб усі папери на середину кімнати, зірвав штори і кинув їх на купу. Зверху поклав пару стільців. Потім відкрив коробку, витягнув з неї жменю суміші для розпалювання, розклав та підпалив. Вийшовши у коридор, підпалив ще у кількох місцях. Сухі меблі радісно підхопили вогонь, язики полум'я почали лизати дерев'яні панелі. Чоловік підійшов до вхідних дверей. Через живу огорожу з кущів гібіскусу виднівся дах катафалка. На вулиці було майже тихо, тільки стрекотіли цикади та приглушено працював двигун машини. В обидва боки дороги не було жодного руху. Кегр повернувся всередину будинку, що його заповнював дим, легко закинув мішок на плече, вийшов на вулицю, не зачинивши двері, щоби зробити протяг, і швидко дістався автомобіля. Задні дверцята катафалка були розчинені. Він передав мішок усередину. Його компаньйони запхали мішок у труну, поклавши тіло Мері Трублад поверх Стренгвейза. Кегр заліз у машину, зачинив дверцята, сів на лавицю і надів циліндр.

Коли перші язика полум'я почали пробиватися крізь високі вікна бунгало, катафалк уже залишив місце стоянки перед будинком Стренґвейза і котився в напрямку водойми Мона¹¹. Саме там труна, завантажена камінням, опустилася на глибину п'ятдесяти фатомів¹², де й знайшла свою могилу. Таким чином, Карибська резидентура Секретної служби Великої Британії була повністю знищена за рівно сорок п'ять хвилин.

ВИБІР ЗБРОЇ

Три тижні по тому березень прокрався до Лондона, немов гримуча змія.

На ранок першого березня град та крижана крупа вдарили по місту зі силою вісім балів за шкалою Бофорта¹³ і почали лупцювати тих нещасних перехожих, які змушені були тягнутися на робочі місця у мокрих плащах та з почервонілими від холоду обличчями.

День видався паскудним, і всі кляли його на чому світ стоїть, навіть М., який рідко ремствував навіть на наймерзеннішу погоду. Коли старенький пошарпаний чорний «роллс» моделі «Срібний привид»¹⁴ із звичайними номерними знаками зупинився біля будинку на Риджентс-парк, М. виліз на тротуар і, хоча крижана крупа обсипала його льодяниками з ніг до голови, наче шрапнель, не поспішив сховатися в офісі, а, не кваплячись, обійшов автомобіль і зупинився біля водія.

— Машина мені сьогодні більше не знадобиться, Сміте. Постав її до гаража та їдь додому. Назад я доберуся на метро. Не найкраща погода, щоб кататися на машині. Гірше, ніж на деяких Арктичних конвоях¹⁵.

Колишній старший кочегар вдячно посміхнувся:

— Слухаю, сер. Дякую, сер, — він провів очима пряму постать шефа, який, обігнувши машину спереду, мало не стройовим кроком попрямував до дверей. Як у старі добрі часи. Він завжди піклувався про підлеглих. Сміт увімкнув першу передачу й обережно від'їхав від тротуару, пильно вдивляючись крізь запітніле вітрове скло.

У наші часи таких людей зустрінеш не часто.

М. піднявся на ліфті на восьмий поверх, пройшов коридором до кабінету, зачинив двері, зняв плащ та шарф і повісив одяг на вішалку. Витягнув з кишені піджака синю шовкову хустину і швидко витер обличчя. Він ніколи не зробив би цього перед очима швейцара чи ліфтера. М. підійшов до столу, сів у крісло, схилився над інтеркомом і натиснув клавішу:

— Міс Маніпенні, я на місці. Принесіть останні рапорти і що там ще у вас. Потім з'єднайте мене зі сером Джеймсом Молоні. Зараз у нього, напевне, обхід у шпиталі Святої Марії¹⁶. Перекажіть начальнику

канцелярії, щоб за пів години скерував до мене нуль-нуль сьомого.

І принесіть, будь ласка, досьє Стренгвейза. — М. дочекався на металеве «Так, сер» і відпустив клавішу.

Відкинувшись у кріслі, М. витягнув люльку й задумливо почав її набивати. Він не підняв голови, коли до кабінету зайшла секретарка з купою паперів, і навіть проігнорував пів дюжини депеш, промаркованих рожевим «Невідкладно», котрі вона поклала зверху. Якби насправді сталося щось екстраординарне, його б розбудили посеред ночі.

На інтеркомі замиготіла жовта лампочка. М. підняв слухавку чорного телефона, одного з чотирьох, що стояли на столі.

— Це ви, сер Джеймсе? Можете приділити п'ять хвилин?

— Для вас — навіть шість, — у трубці почувся смішок відомого невропатолога. — Треба надати висновок щодо когось із кабінету міністрів Її Величності?

— Не цього разу, — М. не терпів подібних жартів. Старий моряк поважав уряд. — Ідеться про одного з моїх людей, якого ви лікували. Не будемо називати імен, це відкрита лінія. Наскільки мені відомо, його вчора виписали. На вашу думку, він придатний до служби?

Чоловік на іншому кінці дроту заговк. Коли заговорив, у голосі почулася професійна зваженість.

— Фізично він у чудовій формі. Нога повністю зажила, і побічних ефектів ми не очікуємо. Отже, так, він повністю здоровий, — ще одна пауза. — Проте маю зазначити, шановний М., що на його долю випало важке випробування. Ваші люди важко працюють. Може, підшукаєте для нього дещо легше, для початку. З того, що ви мені розказали, я зрозумів, що цей хлопець живе у стресі вже кілька років.

— За це йому і платять, — буркнув М. — Раніше чи пізніше він стане непридатним. Не він перший, не він останній. Але кажете, що з погляду медицини він у чудовій фізичній формі, на відміну від інших пацієнтів, які пройшли через м'ясорубку?

— Можна висловитись і так. Біль — дивна річ, і його природа погано досліджена. Біль не можна виміряти, і чи співрозмірний біль жінки, яка народжує дитину, з болем чоловіка при ниркових коліках? Слава богу, тіло швидко забуває біль, але цей ваш агент зазнав пекельних мук. Не думайте, якщо в нього всі кістки цілі...

— Годі, годі, — Бонд допустив помилку й відпокутував за це, — в будь-якому разі М. не потребував сторонніх порад щодо управління своїми людьми, хай навіть ті поради дає один з найвидатніших медиків сучасності.

У голосі сера Джеймса Молоні він почув легкий докір, тому змінив тему: — До речі, сер Джеймсе, а чи не чули ви про такого собі Штайнкрона — лікаря Пітера Штайнкрона?

— Ні, не доводилось. А чим він відомий?

— Він американець. Опублікував книгу, яку мені недавно надіслали з Вашингтона, з дослідженнями щодо можливостей людського організму. Він навів перелік частин тіла, без яких, з його погляду, може обійтися середньостатистична людина. Я навіть зробив виписку. Дозвольте процитувати. — М. витягнув з кишені піджака кілька папірців і розклав на столі. Розгорнув один. Тиша на іншому кінці дроту його не збентежила. — Сер Джеймсе, ви мене чуєте? Як вам такий список? Жовчний міхур, селезінка, апендикс, одна нирка, одна з легень, дві з чотирьох-п'яти кварт¹⁷ крові, дві п'ятих печінки, більша частина шлунка, чотири з двадцяти трьох футів кишечника та половина мозку. — М. замовк. Коли пауза на іншому кінці затягнулася, він спитав: — Що скажете, сер Джеймсе?

У трубці почулося невдоволене сопіння.

— Дивно, чому цей лікар не додав до свого списку руку чи ногу. Не можу зрозуміти, на що ви натякаєте?

М. видав короткий смішок.

— Жодних натяків, сер Джеймсе. Мене цей список вразив. Просто хочу сказати, що моя людина легко відкараскалася. Проте, — голос М. пом'якшав, — не збираюся з вами сперечатися. До речі, я хотів дати моєму хлопцеві коротку передишку. В нас саме підвернулася невеличка справа на Ямайці. — М. поглянув у вікно, в яке стукав град. — Це буде як поїздка на курорт. Там зникли двоє моїх людей — чоловік та жінка. Принаймні так ця справа виглядає. Отже, я збираюся надіслати туди нашого пацієнта — провести розслідування, а разом поніжитися на сонці. Як вам таке?

— Те, що треба. Я сам не відмовився б від такої пропозиції, — відгукнувся сер Джеймс. Проте він був сповнений рішучості донести міркування до співрозмовника. — Не подумайте, що я лізу не в свою

справу, М., — додав делікатно, — але маю зазначити, що сміливість будь-якої людини має певні межі. Я розумію, що незамінних людей у вас нема, однак не вважаю, що ви бажаєте, аби хтось із них зламався в неслухний час. Хлопець, якого я вилікував, — міцний горішок. Гадаю, він вам ще послужить. Але пригадайте, що Моран¹⁸ у своїй книзі каже про мужність.

— Нагадайте, будь ласка.

— Він каже, що мужність — це капітал, який зменшується від використання. Я з ним цілком згоден. Хочу тільки сказати, що цей конкретний чоловік витрачає свій капітал, починаючи з часів війни. Я не вважаю, що він його весь розтринькав, але всьому є межа.

— Он як, — М. вирішив, що настав час поставити крапку. М'якотілість сьогодні править бал. — Саме тому я і посилаю його за кордон. У відпустку на Ямаїку. Не турбуйтеся, сер Джеймсе, я подбаю про нього. До речі, вам удалося з'ясувати, чим отруїла його ця росіянка?

— Учора я отримав результати досліджень, — сер Джеймс Молоні був радий змінити тему. Цей старий моряк упертий, як стадо віслюків. Чи є взагалі спосіб пробитися в його тупу башку! — На це в нас пішло три місяці. Рішення знайшов один хлопець з Інституту тропічної медицини — світла голова. Отрута виявилася фугу¹⁹. Японці використовують її, щоби здійснити самогубство. Цю отруту видобувають зі статевих органів японської риби²⁰. Стосовно отруйних речовин, то росіянам тут нема рівних. З таким самим успіхом вони могли застосувати кураре²¹. Ці отрути майже однаково впливають на нервову систему, викликаючи параліч. Наукова назва фугу — тетродоксин. Жахлива річ, і діє дуже швидко. Один укол, як той, що отримав ваш агент, — і за лічені секунди настає повний параліч рухового апарату та респіраторної системи. У людини починає двоїтися в очах, невдовзі вона взагалі не може розплющити очі. Потім не може ковтнути. Голова падає, нема сил її підняти. Нарешті настає смерть від паралічу органів дихання.

— Тобто, йому страшенно пощастило?

— Він дивом залишився жити. Завдяки тому французові, який опинився поруч. Він поклав вашу людину на підлогу і робив штучне дихання так, як потопельнику, доки не приїхали медики. Цим самим

змусив легені рухатися. Другим дивом стало те, що лікар, який приїхав на виклик, працював у Південній Америці. Він одразу діагностував отруєння кураре і вжив належних заходів. Один шанс з мільйона, щоб так усе збіглось. Якщо вже зайшла мова, що сталося з тією росіянкою?

— О, вона померла, — коротко відповів М. — Що ж, дякую щиро за консультацію, сер Джеймсе. І не турбуйтеся за вашого пацієнта — я простежу, щоб він відпочив. До побачення!

М. повісив слухавку. З непорушним обличчям він узяв верхній рапорт, бігцем продивився, взяв другий. На деяких він писав резолюції. Задля уточнення зателефонував до одного з відділів. Коли дав лад терміновим справам, поклав усі депеші до лотка «вихідна кореспонденція», витягнув люльку і підсунув тютюн, який тримав у донній частині гільзи від чотирнадцятифунтового снаряда²². На столі більше не залишилося документів, окрім жовтуватого-брунатної папки, позначеної червоною зірочкою «цілком таємно». По центру обкладинки привертав увагу напис великими літерами «Карибське відділення», а нижче курсивом — «Стренгвейз і Трублад».

Замиготіла лампочка інтеркому. М. натиснув клавішу.

— Слухаю.

— Прибув нуль-нуль сьомий, сер.

— Хай увійде. І через п'ять хвилин запросіть до мене зброяра.

М. відкинувся у кріслі, встромив у зуби люльку й підпалив тютюн. Крізь димову завісу він пильно дивився на вхідні двері.

Бонд увійшов до кабінету. Підійшов до столу, за яким сидів М., і сів у крісло напроти.

— Доброго ранку, нуль-нуль сьомий.

— Доброго ранку, сер.

Обидва мовчали, було чути, як М. гризе люльку. Щоб розкурити, довелося витратити багато сірників. Вітер жбурляв у широкі вікна льодяниками.

У кабінеті М. усе залишалось так, як Джеймс пам'ятав. Останні кілька місяців його кидали зі шпиталю в шпиталь, потім потягнулися тижні болісного одужання, а також важка праця, щоби внормувати ослаблене тіло. Для нього перебувати у кабінеті шефа було рівноцінним поверненню до нормального життя, якого він так прагнув. Крізь клуби сизого диму Бонд поглянув у пронизливі сірі очі. Чого

чекати? Аутопсію тієї халепи, на яку перетворилося його останнє завдання? Чи повідомлення про переведення до відділу, де на нього чекатиме паперова робота? А може, якийсь нове блискуче призначення, котре М. притримав, очікуючи, коли Бонд стане до ладу?

М. кинув коробку сірників на стіл, оббитий червоною шкірою. Потім відкинувся у кріслі й склав руки за головою.

— Як ви почуваетесь? Раді повернутися?

— Дуже радий, сер. І, дякую, почувуюся пречудово.

— Є якісь коментарі щодо вашого останнього завдання? Не хотів турбувати вас, поки повністю не одужаєте. Як ви, певно, чули, я призначив розслідування. Гадаю, начканц вас уже розпитував. Є щось додати?

Голос М. був діловим, відстороненим, і Бонду це не сподобалося. Насувалося щось неприємне.

— Мені нічого додати, сер, — мовив Джеймс. — Усе пішло шкереберть. Я був недостатньо обережним, тож винуватий, що та жінка мене дістала. Цього не мало статися.

М. розчепив руки і поклав на стіл перед собою. Погляд залишався суворим.

— Он як, — у голосі чулись оксамитові нотки, і це само собою насторожувало. — Наскільки пам'ятаю, ви сказали, що ваш пістолет заклинило. Йдеться про «беретту» з глушником? Щось не збігається, нуль-нуль сьомий. Ви не маєте права на подібні помилки, якщо і далі бажаєте належати до підрозділу подвійних нулів. Чи, може, ви перейдете на спокійнішу роботу?

Бонд закам'янів і обурено подивився в очі М. Ліцензія на вбивство у Секретній службі та подвійний нуль перед номером були надзвичайною відзнакою і високою довірою для агента. Цей привілей заробляли роками важкої праці, й він означав виконання небезпечних та ризикованих завдань, без яких Бонд не уявляв свого життя.

— У жодному разі, сер.

— То маємо замінити вашу зброю. Такого висновку дійшла комісія з розслідування, і я з ним згодний. А ви?

— Але я звик до «беретти», сер, — уперто заявив Бонд. — Мені вона подобається, а заклінити може будь-який пістолет будь-якого агента.

— Я вважаю інакше. Як і комісія з розслідування. Рішення остаточне. Єдине, що лишилося з'ясувати, це — марка пістолета. — М. схилився над інтеркомом. — Зброяр прибув? Хай увійде.

М. знову відкинувся у кріслі й звернувся до Бонда:

— Може, ви й не знали, нуль-нуль сьомий, але майор Бутройд²³ — найкращий у світі експерт зі стрілецької зброї. Інакше він би не працював у нас. Послухаємо його рекомендації.

Двері відчинилися. Худорлявий невисокий чоловік із солом'яним волоссям підійшов до столу і зупинився поруч з кріслом Бонда. Джеймс підняв голову — він зустрічав його раніше й запам'ятав ці широко посаджені ясні сірі очі, які, здавалося, ніколи не кліпали. Чоловік кивнув Бонду і, дивлячись на М., лишився стояти. Безбарвним голосом привітався.

— Доброго ранку, майоре, — М. одразу перейшов до справи. — У мене є до вас кілька запитань. Насамперед, що ви думаєте про «беретту-25»?

— Жіноча пукалка, сер.

М. іронічно поглянув на Бонда. Той криво посміхнувся.

— Та невже? Чому, поясніть.

— Слабка вбивча сила, хоча простий в обслуговуванні. Виглядає елегантно, якщо можна так висловитися, сер. За це і подобається дамам.

— А якщо використовувати його з глушником?

— Убивча сила зовсім падає. Я взагалі противник глушників. Вони обважнюють пістолет і заплутуються в одязі, особливо коли треба швидко витягнути зброю. Тож нікому не порекомендував би таку комбінацію, сер. Особливо в серйозних справах.

М. доброзичливо поглянув на Бонда.

— Що скажете, нуль-нуль сьомий?

— Я не згодний. — Бонд знизав плечима. — За п'ятнадцять років користування «береттою» не мав ані затримки зі стрільбою, ні осічки. Та й узагалі не було приводів скаржитися. Непогана статистика для пістолета. Так уже склалося, що я звик до «беретти» і вправно з нею обходжуся. Звісно, використовував зброю і більших калібрів, наприклад, «кольт» сорок п'ятого калібру з довгим дулом. Проте для ближнього бою та для прихованого носіння кращого, ніж «беретта»,

пістолета не знаю. — Бонд помовчав, відчуваючи, що має щось додати. — Стосовно глушника я згодний, сер. З ним трапляються негаразди, але іноді без глушника нікуди.

— Ми про таке вже чули, — сухо зауважив М. —

А щодо зміни зброї, то це лише питання практики. Ви легко звикнете до нового пістолета. — М. додав нотки співчуття. — Вибачте, нуль-нуль сьомий, але питання закрите. Підніміться, будь ласка, хай майор подивиться на вашу статуру.

Бонд підвівсь і повернувся до Бутройда. Він роздратовано міряв того поглядом. Майор Бутройд дивився байдуже, як лікар на пацієнта. Він обійшов довкола Бонда, попросив пробачення, помацав його біцепси та загалом руки й мовив:

— Можу я поглянути на ваш пістолет?

Бонд засунув руку під піджак і витягнув «беретту» зі спиляною мушкою. Бутройд оглянув пістолет, зважив його в руці й поклав на стіл.

— Кобуру, будь ласка.

Бонд зняв піджак, відстебнув замшеву кобуру та портупею і знову одягнув піджак.

Глянувши побіжно, чи є на кобурі сліди зношення, Бутройд кинув усе це на стіл.

— Гадаю, сер, ми зможемо підібрати дещо краще, — хмикнув. Такий самий тон був у кравця, в якого Бонд шив свій перший костюм.

Бонд сів. Припинивши роздратовано роздивлятися стелю, він перевів безпристрасний погляд на М.

— Отже, майоре, які будуть пропозиції?

Майор Бутройд заговорив тоном людини, котра добре знається на своїй справі.

— Як вам відомо, сер, — почав він скромно, — я випробував більшу частину легкої стрілецької зброї — п'ять тисяч пострілів з двадцяти п'яти ярдів. Найрезультативнішим вважаю «вальтер-ППК»²⁴ 7,65 мм. Він займає четверту позицію в рейтингу після японського «М-14»²⁵, російського «токарева»²⁶ і «зауера М-38»²⁷. Проте мені подобається його легкий спуск, а подовжена рукоятка магазина підійде для руки нуль-нуль сьомого. Дуже ефективна зброя. Звісно, патрони калібру 32 не зіставні з калібром 25 «беретти», але я не рекомендував би щось

легше. До того ж, патрони до «вальтера» можна знайти в будь-якій частині світу. В цьому його перевага над японською та російською зброєю.

М. повернувся до Бонда.

— Що скажете?

— «Вальтер» — чудовий пістолет, — погодився Бонд. — Хоча й незграбніший, аніж «беретта». Як майор порадить його носити?

— В кобурі «бернс мартін»²⁸, — не вагаючись, відповів майор Бутройд. — Найкраще пристебнути до ремня штанів зліва, прямо під плечем. Зроблена зі жорсткої шкіри, міцно тримає пістолет. Ви зможете витягнути його швидше, ніж звідси, — він показав на кобуру, що лежала на столі. — Приблизно за три п'ятих секунди, щоб поцілити у людину з двадцяти футів.

— Що ж, на цьому і зупинимось, — голос М. не припускав сперечань. — А як щодо пістолета більшого калібру?

— Єдиний варіант тут, — безапеляційно заявив майор Бутройд, — «сміт-енд-вессон Сентеніел Ервейт» — револьвер калібру 38. Він безкурковий, тож одягу не зачіпатиме. Загальна довжина — шість з половиною дюймів, а вага — лише тринадцять унцій. Задля зменшення ваги барабан розрахований на п'ять патронів. Проте, коли барабан вистріляний, — майор Бутройд дозволив собі посміхнутися, — трупів залишиться багато. Стріляє стандартними кулями, в яких дуже велика купчастість. Початкова швидкість — вісімсот шістдесят футів за секунду, а дульна енергія — двісті шістдесят фунтів на квадратний фут. Є кілька довжин дула — три з половиною дюйми, п'ять...

— Досить, досить, — поквапився перервати його М., — ми покладатимемося на ваш досвід. Якщо кажете, що це найкращий варіант, то віримо вам. Отже, хай буде «вальтер» та «сміт-енд-вессон». Надішліть обидва нуль-нуль сьомому негайно. Разом із кобурою. А також організуйте для нього стрільби. Починаємо сьогодні. За тиждень він має стати експертом. Домовилися? Дуже дякую вам, майоре. Не смію більше вас затримувати.

— Дякую, сер, — відгукнувся майор Бутройд, повернувся і вийшов з кабінету.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте,
будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ